

[Forsvarsministeren.]

af de fem anlægsår, herefter ca. 1,3 mill. kr. årligt.

De mellemfristede prognoser af 4 til 10 dages varighed vil give mulighed for en betydelig bedre tilrettelæggelse af arbejdet inden for landbrug, søfart og byggeindustri m.v.

Konventionen træder i kraft, når den er ratificeret af mindst to tredjedele af signatarstaterne, herunder England, hvor centeret skal placeres.

Idet jeg angående de nærmere enkeltheder i aftalen tillader mig at henvise til konventionens tekst og de ledsagende bemærkninger, skal jeg anbefale forslaget til folketingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ophævelse af sammenlægning af Ballerup-Måløv og Ledøje-Smørum kommuner.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 26) findes i tidenden sp. 1717).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges med 106 stemmer mod 48; 1 medlem stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet.

(Lovforslaget (nr. 76) findes i tillæg A. sp. 1281, fremsættelsen i tidenden sp. 1545).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Formanden:

Vi må have ro i salen.

Per Hækkerup (S):

Jeg vil gerne om dette interessante lovforslag, som allerede har fremkaldt så stor samtale, gøre nogle ganske få bemærkninger.

Vi plejer ikke at holde lange taler, når det drejer sig om bemyndigelser af denne art. Jeg kan sige på forhånd, at socialdemokratiet er indforstået med at give den her ønskede bemyndigelse. Man kan naturligvis beklage, at vi stadig er i en sådan økonomisk situation, at det er nødvendigt.

Selv om der bliver gennemført lovgivning, som kan forbedre udsigterne for vores betalingsbalance, tror jeg, man må erkende, at det vil være uomgængelig nødvendigt, at regeringen får denne bemyndigelse, hvis vi skal undgå, at hele låntagningen bliver privat og dermed på kortere åremål end den låntagning, som staten kan foretage. Vi kan derfor give tilsutning til lovforslaget.

Jeg skal derudover kun takke finansministeren, fordi han i sin fremsættelsestale giver et par oplysninger, som måske nok kan påkalde interesse. Finansministeren meddeler, at man regner med, at valutaunderskuddet, underskuddet på betalingsbalancens løbende poster, i 1973 vil andrage ca. 3 mia kr. — det er mindre, end vi regnede med, da 1973 begyndte — og at vores valutareserver nu er på 8 mia kr. Det er mig bekendt den største valutareserve, vi har haft nogen sinde, og jeg noterer i forbifarten, at finansministeren dermed, måske en lille smule ufrivilligt, men i overensstemmelse med kendsgerningerne, kan konstatere, at den tidligere regering dog havde en vis succes med sin politik.

Svend Andersen (FP):

På grund af, at de skiftende regeringer i de sidste 15 år ikke har kunnet finde andre løsninger på vort kroniske betalingsbalanceproblem end skatteforhøjelser, pengepoliti-

[Svend Andersen.]

ske stramminger osv., har vi her i landet en økonomi, der ikke har været dårligere siden statsbankerotten i 1813. Som følge heraf er vi nødt til for at klare dagen og vejen at optage det ene udenlandske milliardlån efter det andet.

Fremskridtspartiet vil gerne medvirke til, at vi klarer dagen og vejen, og som følge heraf kan vi altså tilsige regeringen vor medvirken til, at nærværende lovforslag bliver gennemført, selv om det sker med særdeles blandede følelser.

Jens Foged (V):

Der er fire ting i denne sag, som særlig falder i øjnene. Det første er naturligvis underskuddet på betalingsbalancen, som efter hr. Per Hækkerups udtalelse lykkeligtvis ikke blev større end 3 mia kr. for 1973, men som vi i anledning af oliekrisen, der er det næste problem, må forvente bliver væsentligt større i 1974. Dertil kommer, at der er et særdeles ustabilt lånemarked, og hvis vi derfor ved nu at give bemyndigelse til finansministeren kan gå ind på lånemarkedet, når der er mulighed derfor, finder vi fra venstres side, at det er rigtigt, at vi på den måde stabiliserer den valutastilling, som vel for øjeblikket er særdeles ordentlig, men som i løbet af det kommende år på grund af oliekrisen kan blive stærkt forringet.

Vi kan derfor tiltræde forslaget om denne bemyndigelse til finansministeren.

Erik Hansen (RV):

Jeg skal på det radikale venstres vegne om det foreliggende lovforslag sige, at vi kan tiltræde den bemyndigelse, der her foreslås givet til den højtærede finansminister til optagelse af lån i udlandet op til 2 mia kr.

Men jeg synes alligevel, at lovforslaget bør have et par bemærkninger mere med.

Lovforslagets bemærkninger på side 3, hvor der er en oversigt over de samlede udgifter til tilbagebetaling og forrentning af statens og anden offentlig udenlandsk gæld, viser, at i 1974 binder vi os til at skulle udrede til renter og afdrag ca. 1,3 mia kr., stigende til 1,6 for så at toppe her.

Når vi i enighed giver bemyndigelser som den i dag, synes jeg også, man må føje til, at det er store vekslere, vi lægger ud til fremti-

den. Det tyder ikke meget på, at de problemer, vi står over for nu, når vi når 1, 2, 3, 4 år frem, bliver mindre. Vi tager i allerhøjeste grad forskud på de goder, vi har mulighed for på et senere tidspunkt at tjene hjem. Jeg synes, disse ting skal med i dag.

Adam Møller (KF):

Det konservative folkeparti deler selvfølgelig den beklagelse, den foregående ordfører gav udtryk for med hensyn til de byrder i form af renter og afdrag, der lægges over på vor eftertid. På den anden side må vi erkende, at den politik, der er ført i de senere år, har bevirket et sådant underskud på vores valutabalancen, at det er nødvendigt for os at sikre os rådighed over midler til at imødegå de akutte situationer, der kan komme.

I betragtning af, at den bemyndigelse, der hidtil er givet, kun indebærer mulighed for at disponere over et lånetilsagn på knap 600 mill. kr., vil også det konservative folkeparti tiltræde, at der gives en bemyndigelse til finansministeren til at optage lån på indtil 2 mia kr. Vi finder den bestemmelse, der er sat ind i loven om dens ikrafttræden ved offentliggørelsen i Lovtidende, hensigtsmæssig, idet man så hurtigst muligt kan disponere, hvis lejlighed skulle vise sig.

Ib Larsen (CD):

Skiftende regeringer har bedt om at få denne bemyndigelse. Jeg kan derfor også på centrum-demokraternes vegne anbefale, at finansministeren får denne bemyndigelse.

Poul Dam (SF):

Jeg synes, det er rimeligt, at man oprettholder traditionerne. Vi udskyder endnu en gang problemerne til fremtiden. Lad os blive ved med det.

Jens Møller (KrF):

Kristeligt folkeparti er meget betænkelig ved lån i udlandet, og vi mener, at de bør være så små som muligt. Når vi nemlig låner penge, begrænser vi andre landes mulighed for at låne, og det kan især gå ud over u-landene. Der er noget umoralsk i, at de rige lande begrænser u-landenes muligheder for at låne.

På den anden side ville det, at gå imod dette konkrete lån være det samme som at

[Jens Møller.]

smøre maling henover rust, det skaller snart af igen. Det, der skal til, er en virkelig sanering af dansk økonomi, en rustbehandling, om jeg så må sige, og den håber vi, vi kommer igennem med, så vi kan undgå disse mange statslån fremover.

Men i den konkrete situation må vi altså sige ja til sagen.

Flygaard (DR):

På retsforbundets vegne skal jeg sige, at vi ikke kan medvirke til gennemførelsen af det foreliggende lovforslag. Det løser ikke landets økonomiske problemer, det udskyder dem faktisk i en tid, hvor vi har behov for en løsning af vore egne problemer.

Finansministeren (Anders Andersen):

Jeg takker for den brede tilslutning til lovforslaget og henstiller, at det får en hurtig behandling i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Ønskes der udvalgsbehandling? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, går lovforslaget direkte til anden behandling.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om udenrigstjenesten.

(Lovforslaget (nr. 37) findes i tillæg A. sp. 603, fremsættelsen i tidenden sp. 381).

Lovforslagets sattes til forhandling

K. B. Andersen (S):

Jeg kan fatte mig i megen korthed om dette lovforslag. Jeg synes, det er et godt forslag. Det er et forslag, der blev fremsat af den tidligere regering, og som nu er genfremsat. Jeg synes, at flere ministre skulle gå i udenrigsministerens fodspor.

Det drejer sig om at sørge for, at den tilslutning, som finansudvalget i fjor gav til en organisatorisk ændring af udenrigsministeriet, nu får en lovhjemmel. Jeg er helt enig

i, at det normalt ikke er noget godt princip at lovgive over tekstanmærkninger, og det var vi temmelig langt inde på i dette tilfælde, men finansudvalget gav sit tilsagn dengang på betingelse af, at der blev skaffet en lovhjemmel hurtigt, og det er den, udenrigsministeren nu søger, efter at erfaringerne i det år, der er gået, har vist, at denne ordning fungerer udmærket.

Jeg synes, der er grund til ved denne lejlighed at understrege, at der har været et overmåde stærkt pres på de forskellige afdelinger i udenrigsministeriet i det forløbne år. Det gælder ikke mindst markedsafdelingen og den politiske afdeling, og der er blevet gjort et overordentligt godt arbejde af embedsmændene, ikke mindst i den periode, hvor vi havde formandskabet i fællesmarkedet.

Jeg er glad for, at direktørens centrale rolle for koordineringen af, hvad der sker i udenrigsministeriet, er så stærkt understreget i lovforslaget.

Jeg kan på mit partis vegne tilsige støtte til lovforslagets hurtige behandling.

Arentoft (FP):

Det vil være rimeligt på dette sted lige først at nævne fremskridtspartiets generelle synspunkter vedrørende udenrigstjenesten.

For at indkomstskatterne kan sættes ned, må der ske store offentlige besparelser, herunder også på udenrigsministeriets budgetter. Vi lever ikke i den tid, som Thorkild Hansen så dejligt beskriver i sine bøger „Slavernes Kyst“ og „Slavernes Øer“, hvor guvernøren på De vestindiske Øer boede så langt væk, at det tog måneder at få sendt depecher og meddelelser frem og tilbage.

Med de moderne kommunikationsmidler, som verden i dag er blevet forsynet med, og hvorved den er blevet mindre, kan man på få timer komme fra New York til København og omvendt. Derfor mener vi, at de store repræsentationer i udlandet er ved at være delvis overflødige, og at mere og mere skal styres fra udenrigsministeriet i København.

Så vidt jeg forstår af udenrigsministerens den 11. januar 1974 fremsatte forslag til lov om ændring af udenrigstjenesten, er der tale om en lovfæstelse af noget, der rent faktisk allerede har fungeret i 15 måneder i udenrigsministeriet, nemlig siden finansudvalget